

Бурят-Монголой ҮНЭН

№80 (5232) Среда апрелин 23 1947 он Сөн 20 мүнэн

МУНӨӨДЭРЭЙНОМЕРТО:

НЭГЭДЭХИ НЮУРТА:
Түргэнөөр ба найнаар тариха.
Түрүү нуури эзэлхэбди.
Тракторна саялжа хүдэлмэрилнэ.
Хара таряа тарина.
Ажалай үндэр бүтээсэ.
ХОЕРДОХИ НЮУРТА:
Майн урда тээхи мүрысөөе түгэ нөөр дэлгэрүүлэ!

«Советскэ Союзай эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн тухай» Колхозуудай ба МТС-үүдэй эхин парторганизацинуудай дэргэдэх партийна группанууд.
ГУРБАДАХИ НЮУРТА:
Ажахын гол халбари болохо мал-ажалаа хүгжөөхын түлөө.

Комсомолцуудай ажабайдалые түргэнөөр харуулха. (хэблэлэй шаг-жалал).

ДҮРБЭДЭХИ НЮУРТА:
Гадаадын Хэрэгтүдэй Министр-түдэй Советтэ.
«Үнэн тухай үльгэр» (театр).

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советдэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

Сабшалан тухай шухала анхаралаа табиha

Түрэлэй адуу малай тоо толгой түргэнөөр хүсэлдүүлжэ, мал-шые улам саашадан хүгжөөхө түрэлэй ашаг шамые дээшлүүлжэ манай гол шухала зорилго юм. Аймаг ба колхоз бүхэндэ бахи тэжээлэй база байгуулан-дир малажалые хүгжөөхэ зорил-го амжалттайгаар шиндэхын ар-дэй гэжэ тоолоод, ВКП(б)-гэй Об-комой 26-дахы пленум болбол саб-шалан бэлшээрин газарые найжа-ажа ба ургасые дээшлүүлжэ, үл-поли дээрэ тэжээл ургуулжа ха ябадалые улам хүгжөөгөөд, малжалда хэрэгтэй тэжээлэй бата-ла база байгуулха хэрэгтэ анха-рына аймагтар ехээр табиxынэ шухала, советскэ ба хүдөө ажалай тугуудна аришэн байна.

Энэ эрилтые эгээл шухала болгон шэжэ абанан колхозууд хадаа шалан сабшалангай газарые най-дуулха тушаа тон ехэ хүдэлмэри-дые хараалтан ба хэрэг дээрнэ түлүүлшье байна. Бичурын ай-мат «Ленинскый путь» гэжэ кол-хозе абаад үзэе. Энэ артель саб-шалангайга газарые 150 гекта-р үргэдхэ, зуун гектар намаг шарые хатааха, 8 километр луга-р хатаа габэн зорилго урдаа та-дла, мүнөө зуугаад гектар газарые шалжа гэжэ байна. Үнгөрөшэ үбл-эй тэжээлэр дутаган Хэжэнгын аймаг колхозууд энэ жэлдэ элбэг эрхэ эрхэбшэ хуряахын түлөө эр-дэйгээр оролсожо байган тула-а манай селькор мэдэсэнэ. Шиловай нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд 30 гаран партийна-советскэ хүдэлмэрилгшэдэй хамта-д үндэрнэ өскресинүүдэ ам-лалжа, Худан голдо гурбан ехэ-мала хээд, тэрэнэй зүүн бэын сабшалангай ехэнхи хубине үблжэ-нэ. Мүн тээ аймагай «Комсо-мол» колхоз Хэжэнгэ, Хургад, на-мтай толнуудые хаагаад байра-ны үбээр сабшалангаа улааа.

Мүнөө сабшалангай газарые уба-лд тэрэниие түгээлүүлжэ, сээрлэ-жэ дашаалха тухай асуудалнууде шилоулжа огто болохогүй. Эдэ хүдэлмэринүүд хадаа энэ габээр хэ-дэ нэгэн шухалт хэрэг мүн.

Дээ зуура, зарим хүтэлбэрлхэ хүдэлмэрилгшэд хадаа хабарай та-бигы үнгэргэбэн бээрээ үбнэ та-бигалт асуудалда орохоб гэжэ бу-лугаар бодолог байна. Энэ эндүүтэ-дэй болбол хадаа илангаа Хорин аймаг хүтэлбэрлгшэдэй толгой-р хатуугаар хадагдашо хэбэртэй. ВКП(б)-гай Обкомой зүгнөө нэгчтэ-дэ заабаринуудай байханшы

наань, энэ аймагай хүтэлбэрлгшэд, түбхын түрүүндэ нүхэд Башинов ба Цырендоржиев гэгшэд сабша-лангай ба бэлшээрин газарые най-жаруулха ябадалда колхознигууде амхидхэдүй, тэрэнэй түлөө хүдөө ажахын органуудай партийна ахин организацинуудай ба кол-хозуудай правленинүүдэй үмэнэ-шанга эрилтэ табагуй байба. Найрамай уба тогтоохо ажалье та-налдуултан ба сабшалангай газарые бригаданууд болон фермэнүүдтэ мүн-өө болтор даалгажа үгөөдүй, урга-са абаха даалгабаринууде үшөө тогтоогоолүй байган баримтанууд хадаа ВКП(б)-гэй Обкомой бюройг тогтоолойшы хүтлээр харша тэрэ бодолоо Хорин хүтэлбэрлгшэдэй үшөө хаяадүй байган тухайн хэлэ-жэ үгэнэ.

Сабшалангай асуудалда, үбнэ та-жээл элбэг болгохо хэрэгтэ нимэ-хэй эрлөгөөр хандаха ябадалтай хайра-гайгүйгээр тэмсэхэ хэрэгтэй. Үбл дунда үхэр малаа үбнөөр дутааха ябадалые саашдаа тэсэжэ яабаше болохогүй!

Хадшыше ехэ, хадшыше яаралтай хүдэлмэри хэжэ байгаа ваа, үбнэ тэжээл бэлдэха асуудалые мартажа гү, али хоёрдох ээлжэндэ табижа шадхагагүй байнабди. Мүнөө колхоз-ой хүдэлмэрин ехэ, хабарай тар-илгын түлгэ дундаа ябуулагдажа-шые байхада, үбнэ тэжээлэй асуу-дал шухалын шухала асуудал зан-даа байха евотой, Ушарын, манай республика болбол гол түлгэ мал-жалтай республика мүн. Тинн үб-нэ тэжээл хадаа малажалые хүгжөө-хэ шухала условин болодог байна. Тиниэ дээрээшэ талха таряалай ур-гасые дашлүүлжэ хэрэгтэ хэды шэ-нээн анхаралаа табиhaбди, тэдэ шэнээн анхаралые үбнэ тэжээл эл-бэгжүүлжэ ябадалда габиha хэрэг-тэй.

Манай республикын колхозууд үргэн ехэ сабшалангай ба бэлша-рин газартай гэшэ. Энэ баян тала-да хадаа мянга миллион мал үдхэжэ, мяха тоно, арна нооно эл-бэгээр абаха арга олгоно. Биднэй ханал бодолнай, ажал хэрэгнай эдэ аргаһууде эрхимээр ашаглаха яба-далда зорюулагдаха евотой. Мүнөө элбэг хадаа энэ талаар эрид хубилал-тын, элбэг ехэ үбнэ тэжээл абахын жэл болохо зэргэтэй. Тэрэнэй тула герасимовска звенонууде габшагай түрүү өөрнөө ажалье үгэнэ сэд-хэлхэн дурладаг хүнүүдхэ бүрид-хэжэ бэхимжүүлэв, ажалье агр-отехническа заабарин еһоор амхид-хэхэ хэрэгтэй.

Сабшалангай ургасые шууд дээ-шлүүлхын түлөө социалистическэ мүрысөөе нотаг бүхэндэ, колхоз бү-хэндэ дэлгэрүүлжэ, үбнэ тэжээл бэл-дэхэ түсэбөө үлүүлэн дүүргэе! Ерэхэ үбл үхэр малаа садхалан дула-наар үбэлжүүлхын түлөө мүнөөнөө тэмсэжэ эхилэе!

Ажалай үндэр бүтээсэ

Шэнэ сталинска табанжэлэй хоер-дэй жэлэй түсэбье Агууехэ Ок-тябрьска социалистическэ револю-цины 30 жэлэй ой хүртэр дүүргэхэ й үлүүлэн дүүргэхын түлөө бүхэ-дхэ социалистическэ мүрысөөндэ оролсон гүрэнэй заводой коллек-тив дунда фрезеровщик А. А. Жи-галов ажалай гайхамшагта амжал-тэ тулгана.

Нүхэр Жигалов хадаа фрезернэ шер станок дээрэ хүдэлмэрилэв, малжалынгаа үдэрые нягтаруулжа, инструментүүдэ найнаар харуу-

Мүрысөөндэ иланан Совет

Хорин аймагай гүйсэдхэхэ коми-тет болбол сельскэ ба сомоной со-матудай хоорондох социалисти-ческэ мүрысөөнэй нэгэдахи кварта-лэй дүнгые гаргаа. Тинхэ зуураа, ажахын ба политическэ кампанинууде энэ квартал соо эрхимээр дүү-ргэжэ нүхэр Анисимов түрүү-мүшэтай Каландаршиньска сель-скэ соведые тоолобо.

Энэ сельсоведэй колхозууд

Түргэнөөр ба найнаар тариха

ТРАКТОРНА СЕЯЛЖЭ ХҮДЭЛМЭРИЛНЭ

КЯХТА. (Телефоноор аб-таба). Эндэхи хэдэн колхозууд орошото культурануудай эртын тарилга хэжэ эхилээ. Калининэй нэрэмжэтэ колхоз тарилгын урда тээхи газарай элдүүлгэдэ амхидхэдүйгээр ороно юм. Мүнөө энэ колхоз хара таряа тарияд байна. Нүүлэй хоер гурбан хоног соо тус колхозой поли дээрэ хоер тракторна, хоер морин саялжа хүдэлмэрлэжэ, 48 гектарта тарилга хэбэ. Ульяновэй нэрэмжэтэ колхоздо 40 гектар хара таряан тарилгаа. Эндэ хоер морин саялжа хүдэлмэрилнэ. Тэршээ, лэн Кировэй нэрэмжэтэ колхоз тарилга хэжэ эхилээ. Мүнөө үедэ тус аймагай колхозууд газарай хурьные элдүүлжэ хэрэгтэ бүхэ хүсэеэ элсүүлжэ, нааяр эн-дэхи колхозууд тарилгада хэбэдрэн орохон.

Хара таряа тарина

ТАРБАГАТАЙ. Апрельн 21. Үндэр ургаса хуряахын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ эршэмтэйгээр оролсоһон Тарбагатайн колхозууд хабарай полевой хүдэлмэринүүдые богони болзор соо, эрхим шар-тайгаар үнгэргэхын түлөө шууд тэмсэжэ байна. Түрүү колхозууд газараа найнаар элдүүлжэ нэгэн доро тарилга хэжэ эхилбэ. Дүрэн бэшэ мэдээтээр, эндо 135 гектар хара таряан тарилгад бай-на. «Красная Заря», «Гигант», «Победитель», Сталиной, Кировэй, Молоотовой нэрэмжэтэ колхозууд тус бүридэ 2-2 морин саялжэнууде поли дээрэ гарганхай.

Нааяр аймагай бүхэ колхозууд тарилгада орожо, полевой хүдэл-мэри үргэлжэдэ жэгдээр ябуула-гдахань, гэжэ ВКП(б)-гэй Тарбага-тайн айкомой секретарь А. А. Бал-ханов манай редакцида мэдээсэнэ.

Эртын тарилга эхилээ

МУХАРШЭБЭР. (Телефоноор абтаба). Нүүлэй үдэрнүүдтэ аймагай олохон колхозууд эртын орошото культурануудай тарилгы түүбрил-лэн хэжэ эхилбэ. Зандинай сомоной Калининэй нэрэмжэтэ колхоздо хоер морин саялжа хүдэлмэрилнэ. Түрүүшын үдэрнүүдтэ эндэ 28 гек-тар шэниисэ тарилгаа. Шаралдай сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозойхид тарилгаа эмхитэйгээр эхилжэ, түрүүшын хэдэн гектарта шэниисэ тариха.

Апрелин 21-эй үдэр «Большевик» Суулгын сомоной Лениной, Занди-най сомоной Кировэй, Шаралдай сомоной Кагановичын нэрэмжэтэ ба Заганай бүхэ колхозууд эртын орошото культурануудай тарилгада оронон байна.

Ф. Перельягил.

Түрүү нуури эзэлхэбди

Мухаршэбэрэй аймагай хүдөө ажалай мэрэжэлтэдэй суглаанһаа

Найхан Мухаршэбэрэй аймагай хү-дөө ажалай мэрэжэлтэдэй суглаан боложо, «Дайнай нүүлэй үедэ хүдөө ажахые хүгжөөн дэбжүүлжэ хэм-жэнүүд тухай» ВКП(б)-гэй Централ-льна Комитэдэй февральска Плену-май тогтоолые бодото хэрэг дээрэ бэлүүлжэ гэнэн асуудалаар аймагай ахалагша агроном нүхэр Молочни-ковой элидхал зүбшэн хэлсэ.

Энэ суглаанда аймагай агроно-мууд, зоотехнигүүд, ветеринарна хү-дэлмэрилгшэд хамта 37 хүн хабаа-далсаба.

Элидхэл тушаа эгээл түрүүлэн үгэ хэлэһэн Гашейн МТС-ой агроном нүхэр Шаманов тарилгада орошо-ной түрүүшын үдэрнөө ажилжэ бри-гада ба звенонуудай хүдэлмэрин шанарые шалгаха, үрбэнэй таряа үрхэ хулгайлаха ябадалтай эрид шангаар тэмсэхэ, тариха нормые на-ринаар сахиха асуудалууд дээрэ тогтобо.

ВКП(б)-гэй Центральна Комитэ-дэй февральска Пленум хадаа мал-ажалье хүгжөөхэ талаар угаа ехэ харюусалгатай зорилго манай урда табина. Гэбашье, зарим зоотех-нигүүд энэ талаар өөһэднөө үргэ-нүүдые хүсэд дүүргэнгүй. Тэрэнэ юуб гэхэдэ, эдэнэр болбол малажал

Шиинг нойто барина

ПЕТРОПАВЛОВКА. (Телефоноор абтаба). Аймагай түрүү колхозууд газарай хурьханда шинг нойто саг соонь бариха бүхэ хэмжээнүүдые абажа байна. Буденнын нэрэмжэтэ колхоз дүрэн бэшэ мэдээтээр 750 гектар борнойлон, 150 гектарта культиваци, 140 гектарта лущени үхэн, 150 га хахалхан байха юм. Энэ хадаа тус колхозой тарилгын

Хүдөө ажахыда туяална

Улан-Удын механическа заводой коллектив 1947 оной нэгэдэхи квар-тал соо МТС-үүд ба колхозуудай хүдөө ажахын машинануудта хэрэг-лэгдэхэ запасной частнууде үйл-лэдбэрлэхэ захилнуудаа дүүргэжэ шаданан байна.

Мүнөө тус заводой коллектив сельхозснабай ба республикын МТС-үүд, колхозуудай зүгнөө үгтэ-лэн захилнууде ямаршые наадгүй-гөөр бүтээхын түлөө оролдожо бай-на. Эдэнэр хадаа апрелин 15 үдэ-рэй турша соо 482 ханг элдэб частнууде шуджаха ба болбосо-руулжа гаргаад, захигшадтань ту-шаагаа.

Заводой эрхим стахановецууд А. Горнастева, Е. Федорова, А.

ЛЕНИН

Ленинэй түрэнэн үдэртэ
Ухаан бодолой ошые
Урагшань гараараа сасажа.
Уулын бүргэдэй далине
Оронойм зүрхэн дээр далбажа,
Аажам дэлхэйн оройһоо
Алтаран байна генинь.
... Агуу хэрэгтэ дуудана
Асари ехэ

Ленин.
Шэрүүн байлдаанай хяһаана
Шэрээднэ татан байхада,
Улаан илалтын нарайһаа
Ургын халбаран байхада
Омог Геройн энгэртэ
Олон тэмдэг хэлэн,
Байлдаан тээшэ дууданаш,
Владимир Ильич

Ленин.
Арадай оюун балигые
Алтан дээгүүр задаруула.
Таряаша малшын зоригые
Табанжэлээр бадаруулан.
Баатар ажалшын энгэртэ
Барта Хадучр хэлэн,
Барилга тээшэ ураланаш,
Багша,

вождь,
нүхэр Ленин.
ЦЭДЭН ГАЛСАНОВ

Түрүү транктористнуудта

Паровоз-бүтээлгын заводой кот-лостроениян цехын комсомолцууд ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февральска Пленумай түүхэтэ тогтоолдо харюу болгон, цехынгэ залуушуудай бо комсомолцуудай хүсөө 10 комп-лект тракторна инструментүүдые үйлдбэрлэжэ ба суглуулжа, эрхим транктористнуудта үгэхэбди гэнэн уялга абаа һэн.

Тээд, энэ цехын залуушууд ба комсомолцууд өөһэднөө абаһан уялгы богонихон саг соо дүүргэжэ шадан.

Найын үдэрнүүдтэ тус цехын комсомолцууд хадаа өөһэднөө түхээрн балгыге түрүү тракторист-нуудта ба бригадануудта бэлгэ болгон элгээхэеэ байна.

Колхозуудта нүүдэл наймаан гараба

Хабарай тарилгада хүдэлмэрилжэ байган колхознигуудта, тракторист-нуудта ба фермын малшад, хаа-лшада элдэб ад бараа болон шу-хала хэрэгтэй зүйлнүүдые худалда-хын түлөө нүүдэл наймаан эмхид-хэджэ, республикын аймагуудта гаража эхилэ.

Улан-Удын «Особунвермагай» эмхидхэн наймаан найхан Зант-райн аймагай «18 партсезде» Орджоникидын нэрэмжэтэ, «III Интернационал» ба бусад колхозуудта гаража, 64 мянган түхэригтэ бүд бэлэн хубсахан, шаажан, шэл алюминиев амбартанууд, тамхи зурууд, ботинка, тапочка ба бусад элдэб зүйлнүүдые худалдаһан бай-на. Мүн энэ үдэр Тарбагатайн айма-гай колхозуудта гараһан нүүдэ-наймаан хадаа колхознигуудта ба трактористнуудта 75 мянган түхэри-гэй эд бараа худалдаа.

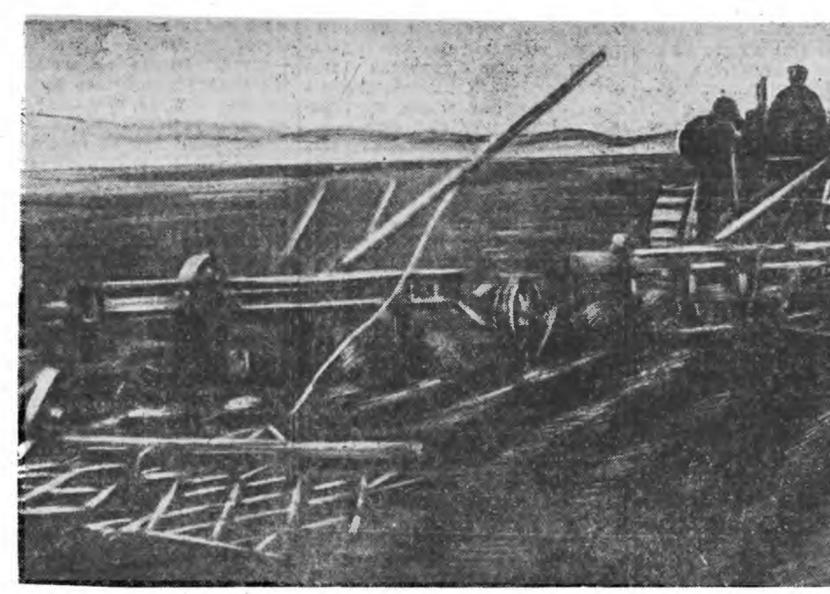
Найын үдэртэ «Особунвермагай» нүүдэл наймаан хадаа 400 мянган түхэригэй элдэб ад бараатай Му-харшэбэрэй аймагай колхозуудта гаража, колхозуудай полевой бри-гаданууд ба малай фермэнүүд дэ-гүүр ябажа, худалдаха байна «Особунвермагай» нүүдэл наймаан мүн Бичурын аймагай колхозуудта гаргагдаха байна.

Н. Мункоев.

Аймагуудта аптечкэнүүдые элгээбэ

Республиканска аптекоуправле-ния лаборатори болбол хабарай тарилгын үедэ колхозууде эмээр (медикаментээр) хангахын тула 517 аптечкэнүүдые хүдөө нотагуудта гаргаа. Тэршэлэн, республикын МТС-үүдтэ 400 аптечкэнүүдые элгээхэр бэлдхэжэ байна.

Аптекоуправления болбол энэ оной нэгэдэхи квартал соо аймагуудай аптечкэнүүдтэ 1547 мянган түхэригэй эмүүдые элгээһэн байха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сэлэнгын аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ Сэлэнгын МТС-эй тракторист газар хахалжа ябана.

Ажахын гол халбари болохо малажалаа хүгжөөхын түлөө

★
И. МАРКОВ — ВКП(б)-ийн
Закаменай айкмой секретарь
★ ★

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд өбөртэ бодо малаар, Ворошиловай, Кировай, Калининэй нэрэмжэтэ, «III Интернационал», «Боевик», «Улаан-Одон» колхозууд хони ямаагаар гүрэнэй тусаб дүүргэһэн байха юм.

Малажалые үсхэбэрлхэ гүрэнэй тусэбэе дүүргэхэеэ байтагай үдүүлэн дүүргэхэ бүхы арга нүхэсэлнүүд колхоз бүхэндэ бин байһанынхэ эдэ баримтанууд дээрэеэ харгадана.

«Хүдэ» ажалай артелиин уставые эбдэһэн ябадалуудые усадхаха хэмжээнүүд тухай» СССР Союзай Министртүүдэй Совадай ба ВКП(б)-гэй Центральна комитетэй 1946 оной сентябрийн 19-эй тогтоолые политическэ ба ажахын дэбжэлтэнүүд ургажа, аймагай олохон колхозууд эдэ алдуу дутуунуудаа шууд усадхажа, малажалые хүгжүүлхэ хүдэлмэридөө эрид хубиллалтануудые хэ. Жэшээлхэдэ, «Улаан-Батор», «III Интернационал», «Улаан мадшан», Сталиной ба Калининэй нэрэмжэтэ колхозууд тул абалгые хайнаар эмхидхэн, малаа хорсохо ябадалые сүм усадхажа шадаа.

Габшые, малай үбэлжэлгэ бүхы аймаг соо хангалтагүйгөөр үнэгэргэдэжэ байна. Энэ оной гансахан январь ба февраль соо 297 толгой мал гарзалһан, 76 толгой шонодо эдюулһэн байха юм. Тэдэнэй тооло «Майн I» колхоз—49 толгой, Сагнагын сомоной Сталиной нэрэмжэтэ колхоз—34 толгой, Молотовой нэрэмжэтэ колхоз—32 толгой, Калининэй нэрэмжэтэ колхоз—20 толгой, «Улаан Одон» колхоз—18 толгой мал үхүүлһэн гэхэ мэтэ. Ворошиловай ба Сталиной нэрэмжэтэ колхозууд малаа харуунагуй орхинон дээрэеэ нэгэ һүни соо 42 хони, 10 толгой адуу шонодо эдюулһэн байха юм.

Малажалые үсхэбэрлхэ хэрэгтэ нимээр хандаха ябадалда эсэ табиха саг тулаа. Энээн тухай ВКП(б)-гэй Обкомой бюро 1947 оной мартын 14-эй тогтоол соогоо тон зүб заабари үгэһэн байна. Тиймээл партиной эхин организациинууд хадаа малажал дээрэ гаран хахын дутуунуудаа ойрын сагаа усдахын түлөө бүхы коммунистууд, комсомолцууд, эрэгтэй ба эмэгтэй колхозинуудые дайшалхы замаар эмхидхэжэ, ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой тогтоолые заабол дүүргэхэ уялгатай.

«Дайнай һүүлэй үедэ хүдөө ажалье хүгжөөн дэбжүүлхэ хэмжээнүүд тухай» ВКП(б)-гэй Центральна Комитетэй февральска Пленум хадаа «богонихон сагай болзор соо манай арад зондо элбэг дэлбэг

өдөө хоол, манай хүнгэн ажайлэд-баридэ түүхэй эд ба гүрэндэ шухала өдөө хоолой ба түүхэй эдэй резервүүдые бин болгожо шадаха хэмжээтэйгээр хүдөө ажалье дэбжүүлһэн хүгжөөхэ зорилго табина. Эдэ хойшолоуулагдашагуй шухала ба харюусалгатай зорилгонуудые ойрын жэлнүүдтэ шийдэхын түлөө адуу малай тоо толгойе 1948 оной эсэстэ дайнай урда тээхи хэмжээндэ хүргэхэ гэхэн эрилтэ малажалай бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй үмэнэ табигданхай.

Тиймэ дээрэвэз малай хоролтые, ахэ малнуудай хубайралгые усадхаха, түлнүүдые олоор тэнжээхэ, тэрэнэй харууные хайжаруулан хаха саг соонь эдэзүүлхэ ба уялха ябадалые хангаха еһотойбди. Имагтал тэрэнэй эсэстэ гүрэнэй тусэбэе бүхы түрэлэй малаар дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэжэ шадаха байһаннай лабтай.

«Дайнай һүүлэй үедэ хүдөө ажалье хүгжөөн дэбжүүлхэ хэмжээнүүд тухай» ВКП(б)-гэй Центральна Комитетэй февральска Пленумэй түхэтэ тогтоол, колхозинууд, МТС ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ Социалистическэ Ажалай Геройн нэрээрэгэ олгохо ба орденууд болон малажуулаар шагнаха тухай СССР-эй Верховно Совадай Президиумэй Указаар зоригжон аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхозинууд, хүдөө ажалай мэргэжэлтэд социалистическэ мурьсые үгэнээр дэлгэрүүлэн, Агууехэ Октябрыска социалистическэ революциин 30 жэлэй ойе ажалай шэнэ илалтануудаар угтахын түлөө бүхы хүсээс элсүүлэн тэмсэжэ байха юм.

Бригада, ферме, гүүртэ бүхэнэй хүдэлмэриэ зүбөөр эмхидхэжэ, тоо бүрдүлхэе эрид хайжаруулан, шэнэ түлнүүдые бүрин бүтээн тэнжээхын түлөө партиной, советскэ, хүдөө ажалай хүдэлмэрилэгшэд, бүхы малшад болбол шухала анхалалаа хандуулха зорилготой.

Тийхэтэй хамта малажалай саашанхи хүгжэлтые дүүрэн хангахын зорилгоор бата бэхи тэжээлэй база байгуулха ябадал хамагай түрүндэ табигдана. Тэрэнэй тулада колхоз бүхэндэ герасимовска звенонуудые эмхидхэн, сабшалангай газарай алдуурилгэдэ нотагай үтгэгжүүлгэнүүдые үргэнөөр хэвэглэжэ, үбнэ ногооной үндэр ургаса туйлаха еһотойбди.

Эдэ хэмжээнүүдые хэрэг дээрэ үлүүлэн, хүдөө ажалай артелиин Уставые үнэн сэхээр сахижа, колхозуудые эмхидхэлэй-ажалын талаар бэхжүүлхэ, колхозинуудые шанга шадалтай ба культурна ажалье байдалтай болгохо гэхэн зорилго амжалта түгсөөр шийдэхэ ябадал манай хүдэлмэриин гол шухала программа мүн болно.

Хэблэлэй шэнжэлэл

Комсомолцуудай ажабайдалые үргэнөөр харуулха

Коммунистическэ общество байһан большевистскэ партиин туйлаха болохо комсомол үргэ уялха угаа ехэ гашы. Туйлада комсомолые большевистскэ бургаха, хүмүүжүүлхэ боломолыска эхин организациинуудта бодото хүтэлбэри үгэһэн орондо... дунон дээрэ ямаршые хүдэлмэри хэ-нэгүй...

Комсомолыска организациине нимэ хоохон үгэнүүдээр шүүмжэлээд, тус газарта өөрынхөө үгэнүүдые бодото баримтануудаар гэршэлхые нэдэ-гүй байшоо. Яахадаа муугаар хүдэлмэрилһэн бэ гэжэ гү, али ямар дутагдалые яажа усадхаха тухай мүн хэлэгдэбгүй. Тийхэнэй байтагай, нулаар хүдэлмэрилһэн нэгшые комсомолыска эхин организациине, тэрэнэй секретарине нэрлэгүй байна.

Энэ статьяе толилнонойгоо һүүлээр «Байкальский колхозник» хадаа комсомолыска хэрэгсээхэ оройдоо болшоо. Һүүлшын хоер нара соо комсомол тухай оройдоо 18 мур башһэн байна. Тэрэнхэе комсомолыска эхин организациинуудай секретарьнуудтай уни үнэгэргэдэһэн семинар тухай богонихон мэдээсэл байгаа.

Байнаар ба муугаар хүдэлмэрилдэг комсомолыска организациинуудай ажабайдалые харуулмаар баримтанууд аймаг соонь хэдэн олон бин. Нилээд олон ахин организациинууд колхозуудай ажахын ба политическэ кампанинуудта элбэнтэйгээр хабаадалсага. Жэшээлхэдэ, үндэр ургаса абыхын түлөө республи-

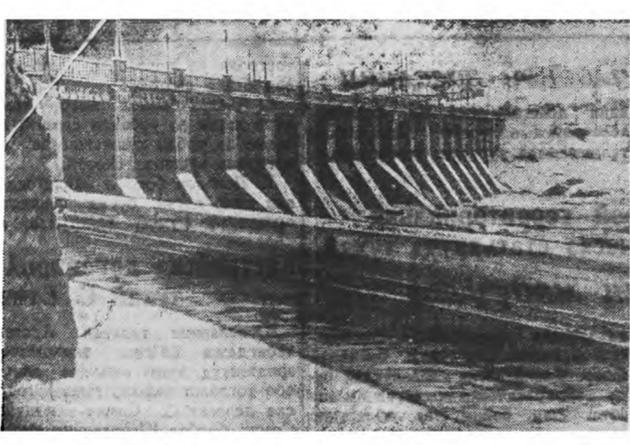
канска социалистическэ мурьсые үсхэһэн «Майн I» колхозой комсомолцууд жэшээтээр хүдэлмэрилһэн.

Мүн «Сталинец» гэжэ Яруунын аймагай газетэ комсомолыска эсуудалнуудые һонирхолдоггүй байна. Энда гурбан харын турша соо комсомолыска ажабайдал тухай оройдоо гурбан бишнихан мэдээсэлнүүд толилнодоо.

«Байкальский колхозник» ба «Сталинец» газетэнүүд ленинскэ комсомолой большевистскэ партиной таһаршагуй холбоотой байһанынхэ мартаба гэшы гү?

Комсомолцууд ба союзнабэшэ залуушуул эдэбхитэй ба зоригтой ажаалаар колхозуудта ямар ехэ тува хэнэ гэшэб! Илангаа мүнөө үедэ комсомолцэ бүхэн шэнэ сталинска табанжэлэй тусэбэе, хүдөө ажалье хүгжөөхэ тушаа парти ба правительствын тогтоолнуудые дүүргэхын түлөө бүхы хүсөөрөө тэмсэжэ ябана. Тэдэнэй дунда хэдэн олон стахановцууд, үндэр баян ургасын мастернууд, солото түрү малшад байха.

Залуу стахановцуудай ажалай дүй дүршэлые үргэнөөр харуулха гэшы бүхы газетэнүүдэй шухала зорилго мүн. Комсомолцуудай теоретическэ һуралсал тухай, ВКП(б)-гэй историе яажа шудалжа байһан тухай, комсомолыска доторой хүдэлмэри тухай саг үргэлжэ бэшэжэ байха хэрэгтэй.

Украинска ССР. Түрүшын ээлжэндэ һэргэн бодхоогдон Корсунь-Шевченковска гидроэлектростанци хүдэлжэ захиала. 1000 киловатт хүсэтэй түрүшын агрегат үйлдэбэрин ток үгэбэ. Энэ станци болбол 4 сахарай завод, 4 МТС, машинно-тракторна мастерской, цементнэ ба кирпичнын заводуудые, Млеевскэ жэмсэ тарилгын туршалгын станци болон тэндэхэ нотагай предприягинуудые электричествоар хангаха болно. Баһа 20 колхозууд 500 гектар тухай газар дээрэ огород уялха энерги абаха байна. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: һэргэн бодхоогдон Корсунь-Шевченковска гидроэлектростанциин логотипа. Г. Угриновичын фото (ТАСС-эй фотохронико).

Нэгэтэ нэггүи нуралсана

Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз дээрэ (түрүүлгэһэн нүхэр Банзарон) бүридхэгдэһэн гээг бэшгэ мэдэхгүй ба бага мэдэхэ 170 колхозинууд нэгэтэ нэггүи нуралсалда хабаадуулагданхай. Эдэнэр шэнэ үзэг бэшгэе ехэ эдэбхитэйгээр шудалжа байна. Колхозой центр дээрэ 4 кружок эмхидхэгдээд, недели бүхэндэ таһалгарагуй хоер удаа зангит хэна. Баганууд хүүгэдтэй дээрээ кружогто ябажа шадахагуй аханүүд тухай томилодоһон культармеецүүд нүхэд Д. Доржиев ба Д. Жамбалдоржиева гэшад гэрээрнэ ябажа заһна. Нүхэд Д. Гуржапов холын 5

гүүртэнүүдтэ, Б. Норбожамсуева 7 гүүртэнүүдтэ, Ц. Жамсаранова 5 гүүртэнүүдтэ үдэр бүри нэггүи нуралсана гэхэн ябажа заһна. Культармеецүүд С. Бимбаева, Р. Мункуев гэшэд жэшээтэ хайнаар хүдэлмэрилһэн. Хаалишад Дулмажал Базаарова, Бальжит Дампилова, Х. Дымбрылова ба бусад ехэ хайнаар нуража байна. Эдэнэр мүнөө уншажа ба бэшэжэ шадаха болоо. Колхозой дэргэдэхэ ахин хургуулине даагша нүхэр Б. Мухоманова гэшэ культармеецүүдтэ семинар, заабари холодоо үгэжэ байдаг.

Н. Шаранов.

Театрын коллективэй хандалгы дэмжэбэ

Зооветинститудай научна хүдэлмэрилэгшэд, студентнууд ба хүдэлмэрилэгшэд өөһэдхыгөө хамтын сулгана дээрэ «Дайнай һүүлэй үедэ хүдөө ажалье хүгжөөн дэбжүүлхэ хэмжээнүүд тухай» ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февральска Пленумэй түхэтэ тогтоол ба «Бурят-Монголой хүдөө ажалье хүгжөөн дэбжүүлхэ хэмжээнүүд тухай» ВКП(б)-гэй Обкомой XXVI пленумэй тогтоол тушаа нүхэр Дубровскиин элидхалые соносоо. Сугларагшад болбол дурсагданан тогтоолнуудтай үшөө гүнзэггүүр танилсаха гэжэ шийдэбэ. Мүн Бурят-Монголой Гүрэнэй Ленинэй орденотэ хүгжэмтэ драмын театрын коллективэй хандалгы зүбшэн хэлсээд доро дурсагданан уялгануудые абаба.

Иволгын аймагай «Майн I» гэжэ колхозые шефтэ абаха, институтай научна хүдэлмэрилэгшэдэй ба студентнуудэй хүсөөр 10,000 толгой хонидые, 1,000 толгой эбэртэ бодо малые хамуу үбшэнөө аргалха, малай хамуу үгы хэхэ хүдэлмэриэдэ республикынгэа колхозуудта туһа-

ламжа үзүүлжэ, хабарай тарилгы, мүн үбнэ, тарла хуряалгын үедэ студентнуудэй хүсөөр республикын аймагуудта 200 лекци, элидхэл, хөөрлөөдө үнэгэргэхэ, республикын зоотехническэ ба ветеринара хүдэлмэрилэгшэдтэ хүдөө ажалье элбэ асуудалнуудаар саг үргэлжэ консультаци үгэжэ байха гэжэ тогтообо.

Мүнөө зооветинститудай коллектив энэ абахан уялгануудаа хэрэг дээрнэ бэелүүлжэ захиала. Апрельин 5-да институтай тусхай бригада шефтэ абахан колхоздоо гаража, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февральска Пленумэй дүнгүүд тухай институтай директор нүхэр Омельченко элидхэл хабэ. Элидхалыи удаа институтай уранайханай самодеятельностин коллектив һонирхолтоё концерт колхозинуудта харуулаа. Мүн энэ бригадатэй хамта ветеринара врач нүхэр Косарев ошожо малые үзөөд үбшэн малые аргалха ябадалые колхоздоо туһаламжа үзүүлһэн байха юм.

Е. Ринчинова.

Һайндгэри үедэ худалдаанаймаа дэлгэрүүлхэ тухай

Һаяхан БМАССР-эй Министртүүдэй Совадай заседани дээрэ уласхоорондын һайндгэри урда тээ ба һайн үдэрэй үедэ худалдаанаймаае үргэнөөр дэлгэрүүлхэ тухай асуудал хэлсэгдэһэн байна. Министртүүдэй Совет болбол республикын городууд ба аймагуудта һайндгэри урда тээхи худалдаанаймаае үргэнөөр дэлгэрүүлхын зорилгоор, үргэн хэрэгтэй эд бараа—зунай хубсаһа хунар үйлдэбэрлэхэ ба эдэ хоолой зүлгэнүүдые болбосоруулха талаар тусхай тогтоол гаргаба.

Энэ тогтоолой еһоор, Бурмонкоопсоюзай, Бурмонгоргын, Рыболовпотребсоюзай системэнүүдые 20 тонно шахуу мяха, 15 тонно хартабха-овош ба 5 тонно заһанай, 15 тонно һүнэй ба бусад продуктуудые бэлэдхэн худалдаанда гаргахаар уялгалаа.

Тэрэнхээ гадна мяханай комбинат 100 тонно мяха болбосоруулха, 20 тонно колбаса, 50 тонно холодот, 90,000 хабаг пирожки ба бусад зүйлнүүдые, рысбсбдэй конторо—130 тонно заһа болбосоруулха, маслопромтрест—55 тонно тоһо, 5 тонно сыр ба бусад зүйлнүүдые буйлуулжа ба болбосоруулжа, һайндгэри урда тээ болон майн 1-һээ 9-эй үдэр хүртэр худалдахынь худалдаанаймаанай организацинуудта үгэхэ гэжэ тогтообо.

Заготзерногой Бурят-Монголой конторо хадаа һайндгэри үедэ ажалшадта худалдахын түлөө 110 тонно талха, 60 тонно макаронно зүйл, 5 тонно рис, 171 тонно элбэ крупа худалдаа эрхилдэг ба хилэмэе барилдаг организацинуудта үгэхэ еһотой байна.

Мүн нотагай ажайлэдбэрийн министрствын, олзоборин, эд хэрэгтэйгэдэ кооперациин системэнүүд үргэн хэрэглэлэй эд бараа, хубсаһа хунар ба бусад зүйлнүүдые эхээр үйлдэбэрлэжэ худалдаанда гаргаха ба Улан-Удын мяханай комбинат 10 тонно простой мылэ үйлдэбэрлэжэ худалдаа наймаанай организацинуудта үгэхэ юм.

Лекци—концерт

Һаяхан, Гүрэнэй Бурят-Монголой Ленинэй орденотэ хүгжэмтэ драмын театрын байшан соо лекци-концерт шагналга боллоо. Концертын программа соо оролсоһон «Ород арадай дуун» гэхэн тэмэтэй лекцие театрын дирижер нүхэр М. А. Бухбиндер уншаа. Лекци уншалгын забхарта арадай эрхим дуунуудые театрын солистнар И. М. Логинова, М. Тырчиев, Н. В. Сычев гэшэд дуулажа, гүрэнэй филармонийн баянист-виртуоз А. С. Семенов баян дээрэ наадаба.

Иймэ лекци-концерт нэгдэжэе байгаа хүгжэмтэ-литературна лектори соо түрүшынхнээ уншагдажа эхилхэнь. Тус лектори хадаа лекци шагнагшадые классическэ ба советскэ хүгжэмүүдтэй танилсуулха байна.

Стадионууд баригдахань

Улан-Удын «Динамо» гэжэ спортивна общество гүрэнэй цирк шадар стадион бариха эхилэ. Стадиной барилгада 190 мянган тухариг табигдаба.

Стадион хадаа футбольно талмайтай, волейболлоор ба баскетболлоор наадаха талмайтай байха юм. Энэнай нэгдэхэ ээлжэнэй барилга байгша оной июнь нарада дүүргэ байһан стадион дээрэ гансахан «Динамо» обществынхид наадаха бэшэ, харин городой бусад спортивна обществонуудайхид наадаха болово.

Л. Тархаев.

Стадиной барилга

Паровозо-бүтээлгын заводой УКС болбол заводой культура ба амаралтын паркын дэргэдэ стадион бариха эхилэ. Тэрэн 7 га талмаё эзэлхэ юм. Тэндэнэ футбольно цол, спортивна талмай ба павильон тухээрэгдэхэ байна. Стадионийн 1500 хүнэй һууртай байха юм.

Л. Бадарханова.

Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрүүдэй Советтэ

Апрелин 17-ой үглөөнэй заседани

Э. Бевин түрүүлгээр бууба. Министрүүдэй Совет австрийска договора асуудал тушаа наһам-жануудаа хэлэхын тулада Югосла-

Австрийска договорой территориальна асуудалнууд ба политическэ статьянууд тухай Э. Карделин мэдүүлгэ

Югославска делегациин түрүү Югославин министрүүдэй Советдэй түрүүлгэшин орлошо Э. Карделин мэдүүлгэ:

—Югослави болбол Австрийг баталагдаха эб найрамдалай догворто ондоо ямаршье союзна орондо орходоо үлэмж ехэ хэрэгсэлтэй байна. Австрийска гүрэнэй ажал-ябуулагшад дайн сэргэй булмитаралгаар ба «амгаланаар» герман-заци хэһэнэй аргаар югославска этническэ территория худар немецкэ эзэрхэлтэе али болохо гүнзэггээр дабууулые үсэд шангаар оролдон байнад. Дэлхэйн хоёрдо хой дайны жэлүүдтэ Югослави тушаа тусгаар зорилгы Австрида Гитлерэй даалганаһын, Балканин мэдэлдэ абха гэнэн түсэбөө дүүргэхын тулада эгээл Австрида эрхмн байн дүүргэгшдэе «оложо шаданаһын» дамы баш.

Австрийска гадаадын хэрэгүүдэй министр д-р. Грубер гэгшэ германска эзэсэгтэ хүснүүдэй зэргэнүүдтэ 80 мянган австрийска солдадууд ябалсан юм гэжэ мэдэрбэ. 1943 ондо 80 гары австриец—генерал-лүүд гитлеровскэ армид ябалса Югославин арадай-сүүлэлгын армид асаргү байлдан австрийска дивизинүүдэй тоо Югославида байһан германска эзэсэгтэ хүснүүдэй гурбанай нэгэ хубитай тэнсэдэг байгаа. Германска эзэсэгтэ хүснүүдэй зэргэдэ сэргэй алба хажэ байһан австриецууд югославска арада эсэргүү бузар муухай гэмтэ зүйлүүдэе хэһэн байнад. Словенин нэгэ хубинь хүсөөр татаагдажа, австрийска хоёр провинцинуудай захиргаа мэдэлдэ үгтөө һэн. Фабриканууд ба шехнүүд бүхэл бүтэнээр, ажайлэдбэрин түүхэй эдлэл, транспортна харгаснууд, алу мал ба бусад зөөри хогшол Югославиһаа Австрида абаашагдаһан байха юм.

Эдэ баримтанууды харуулдаха австрийска арада эзбүрхэн тэрэниэ үзэжэ ядажа байһанаа харуулна бэшбди,—гээд Э. Карделин хэлбэ.—Югославида гэмтэ ябалданууды хэһэн австриецуудтэ Австриин арадые бултын адыаар харха гэнэ бэшбди. Гэбшье, дайнда хэбаадлсанайһаа түлөө Австри болбол өөрынгөө хубита харюуалгы дааха еһотой байһаниннь лабтай.

Югославин федеративна арада республикын правительство болбол Австрийг эб найрамдахта тухай асуудалые Германитай эб найрамдахта тухай асуудалһаа илган холдуулжа болохотгүй гэжэ тоолоно. Империалистическэ экспанси хэдэг бүхы замьһын Германида хойшоодо хааха гэнэн оролдолго үнэн болото дээрэ бии юм һаань, германска империалистическэ өөрынгөө хашалта дарлалгы австрийска үлдэ үрхы хэрэглэн Балканад бөлүүлдэг ябалдые баһал болуулаха хэрэгтэй. Австриин үнэн дээрэ бээ даанхай, эб найрамдалда дуратгай демократическа орон боложо хубилаа һаань өөрынгөө хуушанай дааж ябаһан үүргээ хооһон үгэ дээрэ бэшэ, харин болото хэрэг дээрэ хаяа һаань олоо тингэбэл энэниэ туйлажа болохо байгдана.

Мүнөө хүртэр немецко-австрийска эзэрхэлтэ дор байһан словенска территориян тэрэ хубинэ Югославитай нэгдүүлгэ гэнэн эрилтые югославска делегаци табина. Словенскэ Каринти болбол арта урдада Каринтийн түрүүшын Словенскэ гүрэнэй үлгын ба центрын боложо байһан юм. Германизациин үнн удаан ябуулагданаһые үүдээр Словенскэ Каринти болбол мүнөө хүртэр словенскэ зандаа үлгын байһа. Танда арал зонинь нүүлгэн ба германизаци ябуулагдана болбошье 1910 оной бүрдхэлтэй өһөөр, Словенскэ Каринтидэ ажайууһа 145 мянган ард зоной 107 мянган словенүүд байха юм.

Дэлхэйн нэгдэхн дайнай бүлээр Словенскэ Каринтиэ үлгшэ Словенин татаалжа илган ушар тэрэвэй экономикодоһы иланга ажайлэдбэрин мугаар нүүлгэн байһа. Нүүгэдэ талаһаа, Словенскэ Каринтиэ татаалжа илгангай асгэстэ Югославин экономико хүшэр хүндэ хондиг үзэжэ байдаг.

Союзнигуудай талые баримталан ард зонинь гартаа буу эбсэгэ барин тэмсэһэн үнгэрөөшэ дайнай үедэ Австриин гансахан область байһан Словенскэ Каринтидэ мүнөө болохо

до тусгаар гурим байдал тогтоодонхой байна. Энэ гурим байдалай өһөөр, Каринтийска словенүүдэй бүхы демократическа эрхэнүүд булан абтагдаһан байна. Энэ областин ард зонийн олонхи болохо славянска арал зоной хүсэл зоригто эсэргүүсэн оккупационно хуули засагууд болбол австрийска дарлагшадтай талые сэхээр хамгаалдаг байна. Словенскэ Каринтида байһан эзэмдэгын хуули засагууд олонитын бүхы суглаанууды хоримжолоод, словенскэ ба югославска тугууды болон гаршагууды зүүжэ ба үлгэжэ байхые хоримжолоо, Каринтиэ Югославитай нэгдүүлхын тулада болодо бүхы демонстрацинууды хоримжолон ба угаа ядахада Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрүүдэй Советдэй сессини адресраар Москвада телеграмма ба резолюция эльгэхые хоримжолоо. Словенскэ Каринтида шэнэ сэрэгүүд үшөө абаашагдаад, гарнизонууд ба полицейска частьнууд шангадхадан байха юм.

Гэбшье, эрхэ сүлээ туйлаха тээшэ хүсэл зоригтой байһанаа дайнай жэлүүдтэ партизанска отряднуудта ябуулжа харуулган каринтийска словенүүд хадаа Югославида нэгдэхэ һэмди гэжэ баадханаар зандаа.

Радон, Лучана болон Штирлидихи Слботын хилэ ш-дарай областьнуудта диилхын словенскэ ард зон ажайуудаг юм гэжэ Э. Карделин тэмдэглэбэ. Географическа болон экономическа талаараа эдэ районнууд Югославида дүтэрхүү байна.

Бургенландска ховвалдуудай национальн ба демократическа эрхэнүүд тушаа асуудал тусгаар асуудал болоно. Австрида ажайуудаг югославска ард зоний 70 мянган хүнтэй нилдэ ехэһэн энэ группа хадаа территориальна талаараа Югославитай эхэ зэргэлдэ байдаггүй. Автономин тусгаар статусые олгожо Бургенландска ховвалдуудта австрийска догвороор эрхэ сүлээ хангахые Югославин Федеративна Арадай Республикын правительство эрина.

Мүнөө үедэ 200 мянга тухай югославууд Австрида ажайуужа байна. Югославска правительство табигдажа байгаа территориальна эрхэнүүд хангагдаа һаань Австрида үшөө 70 гаран мянган югославууд үлэхэ болоно. Теэд 60 мянган австриецууд Югославин газар дээрэ баа үлэхэ юм. Энэнтэй хамта Югославин эдэ эрлтанүүд хангагдаа һаа, дунда Европодохи зоболонто арсалдаата асуудал хадаа Югославин ба Австриин хоорондох эб найрамдалы болон хүрша харилсаа бэхжүүлхын интересүүдэ шиндхэдэхэ байгаа.

Эсэстэ Э. Карделин австрийска догворой проект тушаа югославска правительствоһын дор дурсагдаша дуралхалууды оруулба.

1. Германитай нэгдэн аншлюскэ гэгшье ямаршье язаар гаргах ябалдыень Австрида хоримжолхоо гадна, тэрэ аншлюскэ гэгшын ашаг туһада ямаршье ажал-ябуулга болон пропаганда хэя ябалдые хоримжоло; Австрида немецкэ политическэ ба экономическа нүүлгын өһөөгөө дахин нэгрэхэгүйн тулада, илангаа зэргэлжэ байгаа хүрша гүрэнүүдтэ эсэргүү пропаганда ба хороото агитаци ябуулдаг пангерманска центр «Фюргэ» дахин Австрида болохогүйн тулада хэмжээнүүдэе абха зэргэтэй;

2. Австри болбол өөрынгөө ерэдүйн уласхоорондын политическэ ба экономическа харилсаануудта Нэгдэмэлт нацануудта хабаатый зарим гүрэнүүдтэ эсэргүү ямаршье дискриминаци (доромжоло ябадал) гаргах еһотой;

3. Дотоодын хэрэгсэлтүүдтэ тушала эзбэсгүүлгы үлгээд, үлгшэ буу эбсэгын Австриһаа хурагдаһан байха еһотой, Югославитай хилэ нэгдэн байгаа полосо 20 километрбэ бага бшэ газарта дүүрнээр демилитаризацилагдана байха еһотой;

4. Германска империни немецүүдэе гү, али бусад оронуудай «фольксдейче» гэгшдэе Австрида нүүлгэжэ абаашаха ябалдые хоримжоло, тэрэһэн тинмэ немецүүдэе урдан эдэ нотогжуулан ябалдые болуулаха хэрэгтэй;

5. «Нүүлгэдэһэн оронууд» гэгшдэе өһэдэһэн оронуудта бусаажэ «патрипатриал» тухай гэгш гү, али да оронууды Австриһаа дамы бултын зайлуулха тухай тодорхой

тогтоолнууд догворто оруулагдана байха еһотой;

6. Австри болбол ямар арадта хоро хэһэн ба урбан сэргэй гэмталдые ба урбан хулжагыдые тэрал арадтань тушааха еһотой;

7. Договор болбол нацистска гү, али ямар нэгэн бусад фашистска органиацинууды байгуулха ябалдые хоримжолоод, фашистска ба нацистска үлгэдлэнүүдэе гүрэнэй аппаратһаа зайлуулха хэмжээ-ябууланууды харуулаха еһотой;

8. Договор хадаа бүхы демократическа эрхэнүүдэе эдлэхэ ябадалы Австриин гражданинуудта хангах еһотой.

Австрийска договорой экономическа асуудалнууд тухай С. Симич гэгшын мэдүүлгэ

Югославин талаһаа Австрида табигдажа байгаа экономическа эрлтанүүд дээр өөрынгөө элдхэл соо тогтожо хэлэхэ гэжэ Югославска делегат С. Симич мэдүүлбэ. Симич болбол Югославин Федеративна Арадай Республикада Австриар репараци түлүүлхэ тухай эрилтэе агаал түрүүшын элдхэлдэ табигба. Австриин үлгшэй дайнда хэбаадлсажа Югославида угаа ехэ гарза үзүүлэн байбашье, югославска правительство болбол Австрида өөрынгөө репарационно эрилтанүүдэе оройдоо 150 миллион долларар тодорхойлон байха юм. Югославида Австриин ушаруулан болодо гарзда орходоо энэ сумма ехэһэн доогуур байна. Югославска правительство энэ суммые тодорхойлоодо репарационно түлбэринүүд болбол Австриин экономическа үргэн болхоолгодоһон һаад түбэг бүгэ хэжэ һанаһан байгаа.

Баталагдаһан эб найрамдалай догворуудтай өһөөр Германиин урдын сателлидүүдээр түгэдхэ репарациин хэмжэндэ орходоо Югославин репарационно эрилтанүүдэй сумма нилдэ бага байһыень С. Симич заабта. Тусгаарлабал, югославска делегат Болгарин жэшэ болгон харуулжа, энэ гүрэн гитлеровскэ Германиин талада дайн сэргэ хэһэнгэнэ түлөө Австрида орходоо болодо хэя харюусалгатай байна гэбэ. Тэрэ саана Болгарин экспортнэ аргаболомжонуудын Австриин экспортнэ аргаболомжонуудта орходоо 6—7 дахин бага байха юм. Тинхэдэ Австрие зарим нэгэнүүдэй репарационно уялгануудһаа дүүрэн сүүлхы хэсүжэ байхалан, харин Болгари 70 миллион доллар суммын репараци түлэхэ еһотой байна.

Баталагдаха еһотой догвороор союзническэ оронуудһаа дээрэмдэн

далье хоримжолоод, фашистска ба нацистска үлгэдлэнүүдэе гүрэнэй аппаратһаа зайлуулха хэмжээ-ябууланууды харуулаха еһотой;

8. Договор хадаа бүхы демократическа эрхэнүүдэе эдлэхэ ябадалы Австриин гражданинуудта хангах еһотой.

абаһан бүхы зөөри бусааха гэнэн үлгы Австрида даалгахын түлөө Югослави гүнзэгы хүсэлтэй байха юм. Дайнай үедэ Югославиһаа угаа ехэ үнэтэ зөөри гаргагдаһан байгаа. Югославска 252 ажайлэдбэрини предприятиянуудай хэрэгсэл түхээрлэнүүдын, машинанууд ба инструментүүдын Австрида абаашагдаһан тухай аргадаһагүй мэдээнүүд бии юм. Дайнай үлгэ багаар транспортна тон ехэ хэрэгсэлнүүд Югославиһаа Австрида абаашагдаһан байгаа.

Гадна, дайнай жэлүүдтэ хэдэн арбаад мянган вагон модо, руда, туулга, цинк, элдэ, элээ-хоолой продуктнууд, тон олон тоото мал, гэрэй шубуунууд гэгш мэтэ Югославиһаа Австрида абаашагдаһан байна. Югославиһаа Австриин дээрэмдэжэ абаашаад, мүнөө болходо бусаажэ шадхагүй байһан зөөрин үнэ сэн 7954 миллион динараар гэгш гү, али 1938 оной үнэ сэнгээр 180 миллион долларар сэгнэгдэнэ.

Австри болбол түмэрэмэй бүхы паркы, тэрэһэн ямар ушарар Австрида абаашагдаад байбалынь өөргүй, тэндэ абаашагдаһан үнэ мүрэнэй флорые дүүрэн составынь бусааха еһотой. Мүн Югославиһаа Австриин хулгайлан абаашаһан, культурада хабаатый зүйлүүдтэ дүүрэнээр бусаахынь тэдэниэ уялгалха шухала байна.

Эсэстэ С. Симич гэгшэ Австридахи германска активуудай проблемэ дээр тогтожо хэлбэ. Энэ талаар харбээ Австри союзна ба нейтральна оронуудта орходоо үлэмжэ һайн байдалда табиглаа һаань, тэрэһэн территориядон байһан урдын германска зөөри тэрэндэ хэрбээ бэлэглэдэ һаа таарахагүй юмэ болохо байгаа гэжэ С. Симич заабта.

Апрелин 17-ой үдэһын заседани

В. М. Молотов түрүүлгээр хуульзүбшэн хэлсэлэ үргэлжэлүүлгээ. ба Австрийска договорой проекты

Австрида нүүлгэдэһэн оюрунууд тухай

Договорой проектын, Австрида нүүлгэдэһэн оюрунууд тухай 16 дахи статья элбхитэйгээр зүбшэн хэлсэгдэбэ. Хэһыһые мэдэхээр, эзэмдэлгэдэ байһан Австриин баруун зононуудта хахад миллионһоо үлүү нүүлгэдэһэн оюрунууд мүнөө хүртэр байдаг; олон тоото сэргэй гэмтэд найдаһаа тэрэһэн хүнүүдэй янзатайгаар эндэ хоргодожо байдаг, союзна державануудта эсэргүү тэмсэл ябуулхын тулада Эхэ орондоо урбан хулжаһан хүнүүдтэ гитлеровецүүдээр байгуулагдана сэргэй формиранинууд мүнөө хүртэр тараагдаагүй. Эдэ бүхы ушарууд Австри соохи политическэ оршон байдалы ороо бэрхшээлтэй болгохоһоо гадна, нүүлгэдэһэн оюруудай проблемэе али болохо түргөөр шиндэхые австрийска правительство өөрыһые эридэг байна.

Договорой хүсэндэ ороһоной үлгээр 16 барын тушаа соо Австри болбол нүүлгэдэһэн оюрунууды эвакуацила ябадалы дүүргэхэ еһотой, эһаниэ бүтэхын тулада Австри хадаа хэд хэдэн хэмжээ-ябууланууды үнгэрэхэ тухай уялга абха еһотой гэжэ 16-дахы статьяда заахые Советскэ делегаци дуралхана байна.

Хэрин Великобританин делегаци Франциин ба США-гэй делегацинуудар дамжэлэн, Австри болбол нэгдэмэлт Нацануудай Генеральна Ассамблейгаар абтаһан резолюциин принципүүдэе хэрэглэн хуулида үндэһэнүүд дээр Австрида ажайуужа эрхэ олоһон австрийска бшэ гражданинуудта юрэнхидэе үгтэдэгтэ эдэ эрхы өөрынгөө территория дээрэ байгаа тэрэһэн ба нүүлгэдэһэн оюрунуудта үгэхэ еһотой гэнэн заабаряар хизаарлаха гэжэ дуралхана байна.

Д. Маршалл ба Э. Бевин гэгшэд советскэ делегациин дуралхана өһөөр уялганууды Австрида даалгахые арсаба. Ж. Било тэһаниэ элбхитэбэ. Австриин бусад оронуудтай хани хүршэ харилсаануудта ямар оюрунууд аюултай байхынь тодорхойлоһон бэрхшээлтэй гэжэ Э. Бевин ажаглаба.

А. Я. Вышинский Советскэ дуралхалууды ба эдэ дуралхалуудай урдаһаа табигдана буржуазлаглууды нарын нягтаар шанжэлэн үзэжэ, эдэ дуралхалууд хүсэдөөр

дүүргэдэжэ боломоор байһыень хэруулба. Генеральна Ассамблейн сессии дээрэ тэрэһэн ба нүүлгэдэһэн оюрунуудай тухай резолюцида тон шухала дуралхалуудые Советскэ делегациин орууляниэ һануулба. Гэбшье, энэ дуралхалуудын хайхарамжада абтаһагүй һыя. Тинмэһэе советскэ делегаци болбол тэрэ резолюцины зүбшөөгүгү бэйлэй. Теэд, энэ резолюциһаа хулбары абхаһынь Австрида һайштан дуралдахые советскэ делегациин юундэ зүбшөөгүгү байһаниннь ойлгостой бээ. Бодо до дээрэ тэрэ резолюци Австрида нүүлгэдэһэн оюрунуудай проблемэе таарамжатай һайнаар шиндэхын тулада юушые үгнэгүй.

А. Я. Вышинский болбол советскэ дуралхалууд Австриин бээ даанхай байдалы хизаарлаха мстэд гэнэн зарим делегадуудай һанамжанууд дуулаба гэжэ тэмдэглэдэ. Австрида нилдэ эхэһэн уялганууды даалгана догворой зүбшэн хэлсэгдэбэ байһан статьянууд тухай хэлсэгдэбэ. Теэд, эдэ статьянууд Австриин бээ даанхай байдалы элдэн гэжэ ханшы тооногуй ха юм.—гээд Вышинский ажаглал хэба,—харин нүүлгэдэһэн оюрунууд тушаа уялганууды даалгах болохо Австриин бээ даанхай байдал элдгэдэ гэжэ яахалаа хэлсэгдэн гэшбэ? Британска дуралхал тушаа хэлэхэ зуураа, энэ дуралхалай өһөөр нүүлгэдэһэн оюрунуудай эрхы хангахын түлөө хэрэг ябуулагдажа байна бшэ, харин эдэ оюрунууды Австриһаа сүлжэ гаргахын тухай хэрэг ябуулагдажа байна гэшэ. Полковник Рогожин гэгшын корпус-та алли сэргэй тинмэ формиранинуудай Австрида байжа байдаг ушар бусад оронуудтай Австриин хани хүршэнүүд боложо байхалан аюул тохөөлдуула гэжэ советскэ делегаци тоолоно. Нүүлгэдэһэн оюрунууды Австриһаа али болохо түргөөр гаргаад, элдэб үнгиэн зайлуулһанаа суглуулагдажа байгуулагдаһан янза бүрини формиранинууды ба органиацинууды танзэ усадхаха гэжэ советскэ делегаци дуралхана.

Министрүүд Австрида нүүлгэдэһэн оюрунууд тухай асуудалаар хэлсэн туйлажа шадбагүй. (ТАСС).

„УНЭН ТУХАЙ УЛЬГЭР“

«Звезда» ба «Ленинград» гэжэ журналнууд тухай ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоол дотор советскэ уран зохеол болбол манай залуушуулые зүбөөр хүмүүжүүлхэ, тэрэһэнэй эрилтанүүдэе эрхмээр харюулаха, шэнэ үгтэниэ үнэн хэрэгтэе этингегээр, согтой солбоноор, али бүхы бэрхшээлнүүдэе айлгагүйгөөр дабан гарахаар хүмүүжүүлхэ ябадалда советскэ гүрэндэ тулалха үргэгтэй гэжэ зааглана. Сталинска шагналай лауреат Маргарита Алигерай «Унэн тухай үлгэр» гэжэ пьесе советскэ арадай алдарт ба саган Зоя Космодемьянскаягай мүнхэ тухалы хангалуулаха гэжэ мэдэжэ.

Мүн артист Б. С. Самсонов Борис хубунтэй роллаһаа һайнаар наадажа шалаа. Бодо зоримтой, хүсэ шадалаар үлгэр хүн, ямар нэгэн нүдэндэ мүнхэ гүй утаһаар дамжаан германскэ краснотонцуудай түхэл нуудһаа холбоотой байна. Эдэ лине өлгө тогбогсор, уран наар наадажа, артист Самсонов луун сэлхэлтэй, хамагые дараа шадалтай хүнэй образы руулжа шалаба. Мүн энэ үлгэр зүжэгтэй зурагы хээ.

Зоя басаганай үлгэр—залуу бүүдэ ба басагад өһөд өлгө шэнжэ шарайтай, тус бүрхэн зан абаритай, өөрын банал болбайна. Нургуулилашые һургалдаха, һүүлээрнь дайнай үе залуу хүүбүд басагад Эсэһэнойнгоо урдахи үүргэ уялганууды сэхээр гүйсэдхэхэ ябадалы өһөднөө замаар, зарьманууд бүгн хонгор зангаар, нүүгөө маннинь бодолготой томоһон ороно. Эдэ ролнууды зарим дутуунуудтайһы һаа, БЖМФ-габыата артист К. М. Жуктистар А. М. Бахтиярова, Елецкая ба бусад гол туйлаһан багыһы, партизан Девлетришэво деревниин үлгэр шэһаниэ артисттар Е. В. Ермаков, С. С. Соболевский, БМФ-габыата артист В. С. Гусевтистка Ю. Н. Ручьевская гэгшэ һайнаар наадаагүй, эдэ ролнуудай удха шанары түлбэ зүбөөр харуулжа шад тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Энэ зүжэгтэ хэдэ хэдэн дунданууд бии байна. Эдэ бусад нүхэдһөн ондоо алдараагүй байһаниннь зүйтэй. Югослава, манай орондо германганса нэгэнэй туйладаг хэрмн харин олонитын үзэгдэл мүн башуу. Зүгөөр Зоя эхнэрбэ эсэс хүртэрэе үдэр бүри байһанаар харагдаһан бшэ бусад нүхэдһэн энэһенинь өлгө гүй, өһөдөө ямаршье ушарылангүй өлгө гүйшэ гарана, илангаа Москвакэ комсомсекретариин татаг дотор П. И. Велярский үзэгдэнэ. С. эхнэр тэрэ секретарь нэгэ саган басагантай хэрэһэн тэрэһэнэй баһал баатаршалды хажэ байһаниннь ойлгоһон Харин һүүлээрнь хамаг сэгнэжэ үзэһэн, бодолгынь гаргаһан, дайсантай тэмсэл бээ зориулые хойшомол шиндхэһэн Зояин ороод өртэй секретарь мүн дээрэ бшэтай хөөрөлдэһэн занда байһан хамаг сэлхэл зоригы хойгоор мэдэнгүй үлгэбэ хангандамаар байна. Эндэ һаа хан юмэ нэмээл һаа, Зояин хүсэлэе бүри хурсаар харуулгатай байгаа ха.

Мүн ондоошье хэдэн дунданууд бии, теэд тэдэн бөхөд шанары муудхангүй.

Эндэ тус зүжэгтэй дүршэ сценеы онсо тэмдэглэхэ Зояин үхэл хадаа трагедий гэгшье зүжэгтэйн дүршэ амита үнэн ушарые харуулга Бугатые иланга улаан үнгэ дээрэ харуулга Зояин амиды дүрсэ болбол үнэнэй хэрэгтэй мүнхэ байһана үлдэ болоно.

Эдир харагдаһай театр урдаһанай ба илгэн удхыһаа гүнзэгы ехэ шанартай зүжэ һаа. Энэнь залуушууды хүртэ талаараа тон ехэ удхатай байһана.

Цэдэн Галма А. Толма

Харюусалгата редакторай орлошо Д. Д. ЛУБСАН